

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Jõustumise kp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
algtekst
17.10.2005
RT I 2005, 31, 230

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse muutmise seadus

Vastu võetud 12.05.2005

Välja kuulutatud
Vabariigi Presidendi 25. mai 2005. a otsusega nr 846

I. Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduses(RT I 1993, 37, 558; 1999, 82, 755; 2000, 51, 322; 2001, 82, 489; 100, 642; 2002, 29, 174; 36, 220; 50, 313; 53, 336; 58, 362; 61, 375; 63, 387; 64, 390 ja 393; 68, 407; 82, 480; 96, 565; 99, 579; 2003, 1, 1; 4, 22; 23, 141; 88, 588; 2004, 41, 277; 56, 399; 81, 542; 89, 610; 2005, 10, õiend) tehakse järgmised muudatused:

§ 1.Paragrahvi 7 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

« (4) Volikogu ja valitsuse määruse eelnõule kohaldatakse Vabariigi Valitsuse poolt Vabariigi Valitsuse ja ministri määruse eelnõu kohta kehtestatud normitehnilisi nõudeid erisustega, mis tulenevad kohaliku omavalitsusüksuse õiguslikust seisundist. Volikogu võib kehtestada täpsema korra normitehniliste nõuete rakendamiseks.»

§ 2.Paragrahv 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 8. Valla ja linna põhimäärus

(1) Valla või linna põhimääruses sätestatakse:

- 1) volikogu esimehe ja aseesimehe või aseesimeeste valimise kord, volikogu komisjonide moodustamise kord, õigused ja kohustused ning volikogu komisjonide esimeeste ja aseesimeeste valimise kord;
- 2) valitsuse moodustamise kord, vallavanema või linnapea valimise kord, valitsuse pädevus;
- 3) valla või linna sümboolid ja nende kasutamise kord;
- 4) valla või linna ametiasutuste moodustamise kord;
- 5) valla või linna eelarve koostamise, vastuvõtmise, muutmise ja selle täitmise aruande läbivaatamise ja kinnitamise ning avalikustamise kord;
- 6) valla või linna õigusaktide vastuvõtmise, avalikustamise ja jõustumise täpsem kord.

(2) Valla või linna põhimäärus kehtestatakse volikogu määrusega ning see võib sisaldada lisaks käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatule ka muid valla või linna tegevust reguleerivaid sätteid.»

§ 3.Paragrahv 9 tunnistatakse kehtetuks.

§ 4.Paragrahv 10 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 10. Vald ja linn avalik-õigusliku juriidilise isikuna

(1) Nii vald kui ka linn on avalik-õiguslik juriidiline isik, keda esindavad seaduste ja omavalitsusüksuse põhimääruse alusel ning kehtestatud korras oma pädevuse piires volikogu, volikogu esimees, valla- või linnavalitsus ning vallavanem või linnapea või nende poolt volitatud esindajad.

(2) Vallal ja linnal on avalik-õigusliku juriidilise isikuna iseseisev eelarve, arveldusarve pangas ja oma sümboolika.»

§ 5.Paragrahv 13 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 13. Omavalitsusüksuste rahvusvaheline koostöö

(1) Volikogul, valitsusel ja ametiasutustel on õigus oma pädevuse piires teha koostööd kõigi teiste omavalitsusüksustega väljaspool Eestit ning sõlmida nendega lepinguid. Ametiasutused informeerivad sellisest koostööst volikogu.

(2) Omavalitsusüksusel on õigus astuda rahvusvaheliste organisatsioonide liikmeks või teha nendega koostööd.

(3) Suhetes rahvusvaheliste organisatsioonidega esindab omavalitsusüksust tema volikogu või viimase poolt määratud esindaja.

(4) Sõlmitavad lepingud kuuluvad eelnevalt läbivaatamisele ja heakskiitmisele volikogus, kui nende täitmisega kaasnevad kulutused omavalitsusüksuse eelarvest või võetakse muid varalisi kohustusi.»

§ 6.Paragrahv 14 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 14. Omavalitsusüksuse lipp, vapp, aumärgid, ametirahad, aunimetused ja muu sümbolika

(1) Omavalitsusüksusel võib olla oma lipp, vapp, aumärgid, ametirahad, aunimetused ja muu sümbolika.

(2) Enne omavalitsusüksuse lipu või vapi kinnitamist esitatakse lipu või vapi kavand arvamuse saamiseks Riigikantseleile.

(3) Omavalitsusüksuse lipp või vapp ei või olla äravahetamiseni sarnane mõne teise omavalitsusüksuse lipu või vapi või muu isiku ajaloolise või kasutusel oleva vapi või lipuga. Omavalitsusüksuse lipp või vapp peab vastama heraldikanõuetele.

(4) Omavalitsusüksuse vappi võib kasutada kohaliku omavalitsusüksuse organite ja asutuste plankidel ja pitsritel ning muudes kohtades vastavalt valla või linna sümbolite kasutamise korrale.

(5) Omavalitsusüksuse lipu mõõtmed ei või ületada riigilipu mõõtmeid.»

§ 7.Paragrahvi 16 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Volikogu valitakse kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seaduse alusel üldistel, ühetaolistel ja otsesel valimistel neljaks aastaks. Hääletamine on salajane.»

§ 8.Paragrahvi 16 lõiked 2, 3 ja 3¹tunnistatakse kehtetuks.

§ 9.Paragrahvi 17 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (3) Volikogul on õigus maksta oma liikmetele tasu volikogu tööst osavõtu eest ja hüvitust volikogu ülesannete täitmisel tehtud kulutuste eest esitatud dokumentide alusel volikogu kehtestatud määras ja korras.»

§ 10.Paragrahvi 18:

1)lõike 1 punktist 5 jäetakse välja sõnad «Vabariigi Valitsuse liikmeks,»;

2)lõike 1 punkt 9 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 9) teovõimetus tunnistamisega valimisõiguse osas;».

§ 11.Paragrahvi 19:

1)lõike 2 punkt 1¹muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 1¹) Vabariigi Valitsuse liikme volituste täitmise ajaks kuni Vabariigi Valitsuse liikme volituste lõppemiseni;»;

2)lõike 2 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 4) kui ta on puudunud volikogu istungitelt kolme järjestikuse kuu jooksul, arvestamata kuid, millal volikogu istungeid ei toimunud;».

§ 12.Paragrahvi 20¹lõiget 1 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

«Avaldust ei pea esitama, kui volikogu liikme volitused on peatatud tema avalduse alusel selles näidatud tähtajaks.»

§ 13.Paragrahvi 22:

1)lõike 1 punkt 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 6) valla- või linnavara valitsemise korra kehtestamine;»;

2)lõike 1 punkt 15 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 15) vallavanema või linnaeapa valimine;»;

3)lõike 1 punkt 22 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 22) volikogu liikmetele volikogu tööst osavõtu eest tasu ja volikogu ülesannete täitmisel tehtud kulutuste eest hüvituse suuruse ja maksmise korra kehtestamine;»;

4)lõike 1 punkt 28 tunnistatakse kehtetuks;

5)lõike 1 punkt 31 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 31) üldplaneeringu algatamine, kehtestamine ja muutmine;».

§ 14.Paragrahv 27 asendatakse sõna «kolmeks» sõnaga «neljaks».

§ 15.Paragrahvi 31:

1)lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Valla- ja linnavalitsuse õigusaktid avalikustatakse ning need peavad olema kättesaadavad kõigile isikutele seaduses ja valla või linna põhimääruses sätestatud korras. Kui valla või linna põhimääruses ei ole sätestatud teisiti, avalikustatakse valitsuse määrus väljapanekuga valla- või linnakantsseleis.»;

2)lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (5) Valitsuse korraldus jõustub teatavakstegemisest, kui korralduses eneses ei sätestata hilisemat tähtpäeva.»

§ 16.Paragrahvi 34 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (2) Valla või linna vara valitsemise korra kehtestab volikogu.»

§ 17.Paragrahvi 35 lõike 2 teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Hallatava asutuse põhimääruse, struktuuri ja koosseisu kinnitamine ning muutmine toimub volikogu poolt kehtestatud korras.»

§ 18.Paragrahvi 36:

1)lõikele 4 lisatakse sõnad «ning koormise täitmise üle kontrolli teostamise kord»;

2)lõike 5 viimane lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Volikogu poolt vastava loa andmisel määratakse volikogu poolt kehtestatud korras koormise täitmiseks vajalike tööde maksumus.»;

3)lõige 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (6) Koormise täitmist kontrollib valla- või linnavalitsus.»;

4)lõige 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (8) Koormisena ei või kehtestada makse, trahve, teenustasusid, lõive ega muu nimetusega rahalisi kohustusi.»

§ 19.Paragrahv 37 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 37. **Arengukava**

(1) Vallal või linnal peab olema arengukava. Arengukava käesoleva seaduse tähenduses on omavalitsusüksuse pika- ja lühiajalise arengu eesmäärke määratlev ja nende elluviimise võimalusi kavandav dokument, mis tasakaalustatult arvestab majandusliku, sotsiaalse ja kultuurilise keskkonna ning looduskeskkonna arengu pikaajalisi suundumusi ja vajadusi ning on aluseks erinevate eluvaldkondade arengu integreerimisele ja koordineerimisele.

(2) Kõik seaduse alusel kohalikele omavalitsusele kohustuslikud valdkonnapõhised arengukavad, valla või linna arengukava ning üldplaneering peavad olema omavahel seotud ning ei tohi olla vastuolus.

(3) Mis tahes eelarveaastal peab kehtiv arengukava hõlmama vähemalt kolme eelseisvat eelarveaastat. Kui vallal või linnal on pikemaajalisi varalisi kohustusi või neid kavandatakse pikemaks perioodiks, peab arengukava olema nimetatud varalisi kohustusi käsitlevas osas kavandatud selleks perioodiks.

(4) Arengukava koostatakse kogu valla või linna territooriumi kohta. Täiendavalt võib arengukava koostada:
1) valla või linna territooriumi osa kohta kehtiva arengukava täpsustamiseks või täiendamiseks;
2) valdkonnapõhise arengukavana kehtiva arengukava täpsustamiseks või täiendamiseks;
3) mitme valla või linna või nende territooriumi osade kohta huvitatud kohalike omavalitsusüksuste omavahelisel kokkuleppel.

(5) Omavalitsusüksus korraldab avalike arutelude kaudu kõigi huvitatud isikute kaasamise arengukava koostamise protsessi ning tagab kehtestatud arengukava järgimise. Teade arengukava ja selle muutmise eelnõu avalikustamise kohta avaldatakse maakonnalehes ja valla- või linnavalitsuse veebilehel. Avaliku väljapaneku kestus ei või olla lühem kui kolm nädalat.

(6) Arengukava esitatakse maavanemale ja Siseministeeriumile hiljemalt üks kuu pärast volikogu poolt tehtud otsust arengukava vastuvõtmise või muutmise kohta. Pärast volikogu poolt vastuvõtmist avalikustatakse arengukava valla- või linnavalitsuse veebilehel.

(7) Hiljemalt iga aasta 1. oktoobriks vaatab volikogu läbi valla või linna arengukava ja võtab vastu otsuse selle täitmise ja vajadusel muutmise kohta.

(8) Arengukava on aluseks:

- 1) valla- või linnaeelarve koostamisele;
- 2) investeringute kavandamisele ja nende jaoks rahaliste ja muude vahendite taotlemisele, sõltumata nende allikast;
- 3) laenude võtmisele, kapitalirendi kasutamisele ja võlakirjade emitteerimisele.»

§ 20. Paragrahvi 42 senine tekst muudetakse lõikeks 1 ning paragrahvi täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses:

« (2) Volikogu esimehe ja aseesimehe ning komisjoni esimehe ja aseesimehe volitused lõpevad samaaegselt tema volikogu liikme volituste peatumisega või ennetähtaegse lõppemisega.»

§ 21. Paragrahvi 43:

1) lõike 1 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Volikogu istungi kutsub kokku selle esimees või tema asendaja, kelleks on aseesimees või aseesimehe puudumisel volikogu vanim liige, volikogu poolt kehtestatud korras.»;

2) lõiget 1 täiendatakse lausega järgmises sõnastuses:

«Sama kord kehtib ka volikogu järgmiste istungite kokkukutsumisel, kui esimesel istungil ei osutunud volikogu esimees valituks.»;

3) lõiget 4 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

«Istungi toimumise aja määrab volikogu esimees või tema asendaja, arvestades valla või linna põhimääruses sätestatud, kuid mitte hilisemaks kui üks kuu.»

§ 22. Paragrahvis 44:

1) lõiget 1 täiendatakse teise ja kolmanda lausega järgmises sõnastuses:

«Esimehe või tema asendaja puudumisel juhatab istungit kohalolevatest volikogu liikmetest vanim liige. Volikogu töökorra kehtestab volikogu.»;

2) lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (3) Volikogu esimest istungit juhatab kuni volikogu esimehe valimiseni valla või linna valimiskomisjoni esimees või aseesimees. Esimese istungi päevakorras on volikogu esimehe ja aseesimehe või aseesimeeste valimine ning valitsuse lahkumispalve ärakuulamine. Sama kord kehtib ka käesoleva seaduse § 52 2. lõike alusel kokkukutsutud uue volikogu esimese istungi päevakorra suhtes, välja arvatud valitsuse lahkumispalve ärakuulamine. Volikogu esimehe valimised korraldab valla või linna valimiskomisjon ning valimistulemused tehakse kindlaks valimiskomisjoni otsusega. Sama kord kehtib ka volikogu järgmistel istungitel, kui esimesel istungil ei osutunud volikogu esimees valituks.»

§ 23. Paragrahvi 46:

1) täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

« (1¹) Umbusalduse algatamine toimub volikogu istungil. Umbusaldus algatatakse enne päevakorrapunktide arutelude juurde asumist. Umbusalduse algatajate esindaja esineb ettekandega ja annab umbusaldusavalduse istungi juhatajale üle.»;

2)lõige 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (7) Kui valitsuse liikmetele avaldatud umbusalduse tagajärjel ei ole täidetud käesoleva seaduse § 49 6. lõikes sätestatud kvooruminõue, ei ole valitsus otsustusvõimeline kuni vajaliku arvu uute valitsuse liikmete kinnitamiseni ja palgaliste valitsuse liikmete ametisse nimetamiseni.»;

3)lõige 9 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (9) Umbusalduse avaldamine on vallavanema, linnaeape või valitsuse liikme ametist vabastamise eraldi alus avaliku teenistuse seaduse (RT I 1995, 16, 228; 1999, 7, 112; 10, 155; 16, 271 ja 276; 2000, 25, 144 ja 145; 28, 167; 102, 672; 2001, 7, 17 ja 18; 17, 78; 19, õiend; 42, 233; 47, 260; 2002, 21, 117; 62, 377; 110, 656; 2003, 4, 22; 13, 67 ja 69; 20, 116; 51, 349; 58, 387; 90, 601; 2004, 22, 148; 29, 194) §-des 114, 119, 123 ja 128 sätestatud ametist vabastamise aluste kõrval.»

§ 24. Seadust täiendatakse §-ga 46¹ järgmises sõnastuses:

« § 46¹. Tagasiastumine

Volikogu esimehe, volikogu aseesimehe, volikogu komisjoni esimehe, volikogu komisjoni aseesimehe, revisjonikomisjoni liikme, vallavanema või linnaeape või valitsuse liikme tagasiastumise korral esitab ta avalduse valla- või linnasekretärile. Avalduse esitanu loetakse tagasi astunuks avalduses märgitud kuupäevast, mis ei või olla varasem kui järgmine tööpäev avalduse esitamisest. Valla- või linnasekretär teavitab kohe volikogu esimeest või tema asendajat.»

§ 25. Paragrahvi 47 lõike 1 teist lauset täiendatakse pärast sõna «esimehed» sõnadega «ja aseesimehed».

§ 26. Paragrahvi 49:

1)lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;

2)lõige 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (6) Valla- või linnavalitsus on otsustusvõimeline, kui tema istungist võtab osa üle poole valitsuse koosseisust, sealhulgas vallavanem või linnaeape või tema asendaja. Istungist võtab sõnaõigusega osa valla- või linnasekretär.»;

3)lõige 11 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (11) Valla- ja linnavalitsuse täpsema töökorra, komisjonide moodustamise alused ja korra ning tegevuse alused kehtestab volikogu.»

§ 27. Paragrahvi 50 lõike 1 punkt 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 7) esitab valla- või linnavalitsusele ametisse nimetamiseks valla või linna ametiasutuse juhi kandidaadi ja ametisse kinnitamiseks valla või linna ametiasutuse hallatava asutuse juhi kandidaadi, teeb valitsusele ettepaneku nimetatud juhtide ametist vabastamise kohta, teostab tööandja teisi õigusi ja kohustusi, kui volikogu või valitsuse õigusaktis ei ole sätestatud teisiti.»;

§ 28. Paragrahvi 51 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (5) Protokolli kantakse istungi või koosoleku toimumise aeg ja koht, osavõtjate nimed, arutlusel olnud küsimused, nende kohta esitatud ettepanekud ja vastuvõetud otsused, hääletustulemused, kui küsimus otsustati hääletamise teel, ning otsustajate või küsimuste algatajate eriarvamused.»

§ 29. Paragrahvi 52 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (3) Kui volikogu liikmete arv langeb alla volikogu koosseisu häälteenamuse saavutamiseks vajaliku arvu vähem kui kuus kuud enne kohaliku omavalitsuse volikogude korralisi valimisi, otsustab käesoleva seaduse § 22 1. lõike punktides 12 ja 13 ning 2. lõikes nimetatud küsimusi valitsus.»

§ 30. Paragrahvi 55:

1)lõike 4 punkt 9¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 9¹) registreerib kriminaalmenetluse seadustiku (RT I 2003, 27, 166; 83, 558; 88, 590; 2004, 65, 456; 2005, 20, 127) §-s 141 sätestatud juhul prokuratuuri määruse või kohtumääruse alusel vallavanema või linnaeape teenistussuhte peatumise määruse saamisele järgnevast tööpäevast.»;

2)lõiget 4 täiendatakse punktiga 9²järgmises sõnastuses:

« 9²) vastutab sünni- ja surmaaktide õigusaktidele vastava koostamise eest kooskõlas perekonnaseaduse (RT I 1994, 75, 1326; 1996, 40, 773; 49, 953; 1997, 28, 422; 35, 538; 2000, 50, 317; 2001, 16, 69; RT III 2001, 15, 154; RT I 2001, 53, 307; 2002, 53, 336; 2003, 78, 527; 2004, 14, 92; 22, 148; 2005, 1, 1, 20, 124) § 108 2. lõikega;».

§ 31.Seadust täiendatakse §-ga 57¹järgmises sõnastuses:

« § 57¹. Osavalla ja linnaosa vanema ametisse nimetamine ja ametist vabastamine

(1) Osavalla ja linnaosa vanema nimetab ametisse ja vabastab ametist valla- või linnavalitsus vallavanema või linnaeape ettepanekul.

(2) Lisaks avaliku teenistuse seaduses sätestatud teenistusest vabastamise alustele vabastatakse osavalla ja linnaosa vanem teenistusest linnaeape või vallavanema põhjendatud ettepanekul.»

§ 32.Paragrahvi 58 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (3) Volikogu võib võtta vastu vallasisese linna linnaeape, aleviku, alevi- ja külavanema statuudi, milles määratakse vallasisese linna linnaeape, aleviku, alevi- ja külavanema valimise kord, kandidaadile esitatavad nõuded, õigused ja kohustused ning volituste kestuse periood. Vallasisese linna linnaeape, aleviku, alevi- või külavanema volituste kestus ei ole piiratud volikogu volituste kestusega.»

II. Seaduse jõustumine

§ 33.(1) Käesolev seadus jõustub 2005. aasta 17. oktoobril.

(2) Käesoleva seaduse §-d 1 ja 19 jõustuvad 2006. aasta 1. jaanuaril.

Riigikogu esimees Ene ERGMA